

stæderne. — Den ærede første Taler's Bemærkninger om Domstolene skal jeg aldeles forbigaa. — Naar den ærede sidste Taler forlangte statistiske Oplysninger af mig, da maa jeg tilstaa, at dette synes mig at være et lidt uimeligt Forlangende, thi hvorledes skulde jeg, undtagen naar der allerede foreligger Andragender derom, kunne vide, hvilke Kjøbstæder der i den nærmeste Fremtid vil faae Anvendelse for den foreliggende Lov? Det er tværtimod sandsynligt, at Loven netop vil fremkalde Andragender fra saadanne Stæder, hvor man hidtil har været paa det Rene med, at det ikke kunde hjælpe at gjøre noget Skridt i den i Loven omtalte Retning. I Forbindelse hermed skal jeg sige ligeoverfor det ærede Medlem for Thisted (Lund), at naar han mente, at Regjeringen ikke hidtil havde anset sig berettiget til at paabyde den Slags Forandringer, hvorom Loven taler, saa er dette i sin Almindelighed ikke rigtig. Regjeringen har nemlig anset sig for fuldt berettiget til at paabyde Skigt, naar samtlige vedkommende Grundeiere vare enige om at ønske, at et Terrain, der tidligere hørte til Landet, blev overført til Kjøbstaden. Det har imidlertid viist sig, at en saadan Forandring har stødt paa en Enkelt's Modstand, og i saa Tilfælde har Regjeringen ikke anset sig for bemyndiget til at paabyde Forandringen, men har maattet fremkomme med en speciel Lov derom, og ærede Medlemmer ville maaske ogsaa erindre, at der har foreligget en saadan Lov betreffende Frederiksund. Jeg kan nu ikke se rettere, end at, naar det ærede Medlem for Beile (H. Nielsen) forlanger statistiske Oplysninger, (H. Nielsen: Ja, angaaende de vedkommende Landdistrikter!) — mener det ærede Medlem Landdistrikterne hele Landet over, hvor der ligger en Kjøbstad? (H. Nielsen: Ja!) — saa maa dette føre til, at det ærede Medlem mod sit eget Ønske kommer til at forlange speciel Lov for hvert enkelt Tilfælde, thi først da kan der være Tale om at give statistiske Oplysninger. Saasnart der derimod kun er Tale om en almindelig Bemyndigelse, som kan finde sin Anvendelse, Gud ved hvor, saa synes det mig umuligt at tilfredsstille det ærede Medlems Ønske. — Den væsentlige Forandring, der er foregaaet med Lovforslaget i det andet Thing, er, saavidt jeg skjønner, den, at man har lagt en større Vægt paa Grundeierens Stilling, end oprindelig stet var i Lovforslaget, og det lader sig vistnok heller ikke negte, at Loven væsentlig vil have Indflydelse paa Grundeierens Stilling. I Overensstemmelse med Kjøbstadkommissionen havde jeg indskrænket mig til at forlange Samtykke fra Halvdelen af Grundeierne, men jeg vil dog gjøre opmærksom paa, at den anden Indskrænkning, der findes i § 1, havde Kjøbstadkommissionen ikke, den nemlig, at denne Halvdel tilige skulde være Eier af Halvdelen af det Areal, som der er Spørgsmaal om at indlemme. Der blev imidlertid i det andet Thing gjort gjældende en Bemærkning, som jeg ikke kunde afvise, den

nemlig, at der kunde være andre Forhold end netop Arealets Størrelse, f. Ex. Bygningernes Værdi osv., som kunde blive paavirkede af Forandringen, og da man ikke fandt det muligt at udtrykke dette paa anden Maade, saa valgte man, idet man troede derved at komme Sandheden nærmest, at forlange Samtykke af $\frac{2}{3}$ af Grundeierne i Stedet for af kun Halvdelen. Den ærede sidste Taler kom tilbage til et Stridsspørgsmaal, som har været reist i det andet Thing, idet man der havde ment for hvert enkelt Tilfælde at burde frave Samtykke ikke blot fra $\frac{2}{3}$ af Grundeierne, men ogsaa fra Landkommunen og Kjøbstadkommunen. Jeg tror imidlertid, at de Herrer ved at overveie Sagen ville komme til den samme Opfattelse, hvortil jeg i det Mindste er kommen, at jo flere Indskrænkninger og Begrænsninger man sætter, desmindre vil Loven faae at betyde, og hvis man vilde fordre, at baade de $\frac{2}{3}$ af Grundeierne og Landkommunens og Kjøbstadkommunens Bestyrelse skulde være enige, saa vilde Lovforslaget altsaa let ikke komme til at gaa ud paa andet, end at man skulde kunne tvinge den ene Arediedel af Grundeierne til at finde sig i, hvad de $\frac{2}{3}$ havde besluttet. Jeg kan nu ikke se, at Landkommunens Bestyrelse kan have nogen væsentlig Interesse i at træde hindrende op, naar de $\frac{2}{3}$ af Grundeierne og Kjøbstadens Kommunalbestyrelse ere enige; i saadanne Tilfælde, hvor Landkommunens Bestyrelse har tiltraadt Andragendet fra de $\frac{2}{3}$ af Grundeierne, maa man jo forudsætte, at den er fuldkommen paa det Rene med, at det er en fornøftig Foranstaltning, som ikke gjør Kommunen nogen Skade. Vil man overveie, hvilke Interesser det da egentlig er, som en Landkommune kan have at paase i saadanne Tilfælde, saa forekommer det mig, at det væsentlig reducerer sig til Spørgsmaalet om en større eller mindre Afgang i Kommunens aarlige Indtægt, men dette er efter min Mening et Hensyn, som, naar de $\frac{2}{3}$ af Grundeierne og Kjøbstadkommunens Bestyrelse ere enige, ikke bør kunne træde hindrende op for Gjennemførelsen af den ønskede Indlemmelse. Jeg vil efter min Opfattelse sige, at den Interesse, der forekommer mig at være mest udfat ved denne Lov, er Kjøbstadernes, idet der mod en Kjøbstads Villie kan blive paatvunget den et maaske yderst ubødig Distrikt ved Initiativ enten fra Landkommunens Bestyrelse eller fra $\frac{2}{3}$ af Grundeierne, med andre Ord, blive den paatvunget Byrder eller Forhold, som den helst vilde se sig fri for. Dette tror jeg ikke kan benægtes; men Kjøbstaden maa da søge sig sikkert dels ved Forholdets almindelige Bestaffenhed, der efter al Sandsynlighed vil medføre, at en saadan Forandring ikke vil blive den paatvunget, idet det maa forudsættes, at Folk, der bo paa Landet, ikke let, naar der ikke opnaas noget Godt derved, ville give sig ind under de mere trykkende Forhold i Kjøbstaden, dels derved at det ogsaa maa for-